

מנגחת את זכויות העובדים, ברובמן שי לגביה היא אינה מגלה מעצורים ומחסומים להוצאות, וכל אחד יודע כמה דברים אמורים.

גישתו הצינית של המנכ"ל, לפיה נדר רשים הקרבה, ויתורים הידוק-החגורה, מצטמצמת אדרוך לגבי העובדים ואינה מתייחסת לכולם. בכל מה שנוגע לענייני ההנהלה ונוחיותה, קיימת מגמה של פורנות בזבוז ורואותנות צורמי-ענינים. לא מבחינים במיעוט ביצועי, ואין התחשבות במצב הכלכלי.

הכל רואים את ההוצאות הבלתי-מוצדקות של "מיוחסים" התעלמות מצרכים בסיסיים של אחרים. לדוגמה, בעוד תנאי עבודתם של חלק מעובדי המחשב הם בלתי-נסבלים, מנהל-המנגנון החדש מתכונן, לפי "דבריו", למצות את כל זכויותיו ומדבר על ספטים בחדרו וכיוצא-בזה. תקן העובדים הוא לא פלסטילינה, ולא ניתן לשחק בו לפי ראותו הבלתי-מאוזנת, השרירותית והבלתי-אחראית של מנהל ה"מנגנון שזה-מקורב בה.

הוועד הארצי של עובדי "הפנה", תל-אביב

רמאות ברמת-אביב

ביום ג', ה-4 בפברואר, הלכתי בטעות לקולנוע רמת-אביב, בשכונת רמת-אביב. כדי לראות את הסרט שוגרלנד אקספרס. בהגיעי שאלתי אם הסרט כבר התחיל, והקופאי אמר: "ברגע זה" בהיכנסתי לאולם נוכחתי לדעת כי הסרט התחיל כרבע שעה לפני כן.

את סוף הסרט, ובו הודעה חשובה בירר תר על התפתחות העלילה האמיתית, שע"י ליה מבוסס הסרט, תחננו. נראה שהסדרנים מיהרה הביתה.

לא יכולתי להבין אף מילה אחת מן המדובר, כי האקוסטיקה באולם היא נוראה. החלפתי את מקומי כמה פעמים, ובכל זאת לא שמעתי דבר. נאלצתי להזדקק לתרגום בילד.

אני שולח מיכתב זה כשירות ציבורי, כאזהרה לתושבי תל-אביב העלולים להתפתות לבקר בקולנוע זה.

אורי בן-נר, תל-אביב

מינוי תמוה

קראתי השבוע בעיתונים כי משרד-התיירות והתרבות מינה את יעקב לורברבוים כמנכ"ל הטלוויזיה הלימודית. לאחר שכיחן זמן רב כממלא-מקום.

העולם הזה הקדיש בשעתו מקום נרחב לפרשיות ההונאה והשחיתות שבתוכן שורר בב שמו של לורברבוים, המצטיין בחשיבות-ההוצאות המנופחים שהוא מגיש. בין השאר הוא נוהג להמשיך לגור בירר שלים ולנסוע לעבודה בתל-אביב, בניגוד להוראות הממשלה.

מתאי יתחיל שרה-חניך-והתרבות לדאוג לכך שהמנכ"ל החדש יעבור לגור בתל-אביב, ויפסיק לשלם לו מאות לירות לחודש הוצאות נסיעה לתל-אביב ולנינה בבתי מלון מפוארים בה?

עובר הטלוויזיה הלימודית, תל-אביב

פיקוח או קיפוח

בהתייחס לכתבה "פיקוח דוחה פיתוח" (העולם הזה 1952), ברצוני להעמיד שלוש עובדות, הנוגעות לי, על אמיתותן.

1) באשר לתמונתי - הריני מעיד ור מוכן להוכיח כי ידי עדינות ופרופורר-צינוליות, אינן גדולות ומגושמות כפי שהן מופיעות בתמונה.

2) מעולם לא פנתה אלי מורה בעניין התנדבות למיגדל-העמק, וממילא לא יכולתי לענות לה כפי שנכתב. למעשה איני מטפל בסידור-עבודה למורים או למורות כבר יותר משלוש שנים, משום שנעדרתי מן הארץ בשנים האחרונות.

3) לא ביקרתי בשיעורי מורים, בשנה שעברה, משום שלא הייתי כאן, ולכן

מפקח מנרדסון

היה או לא היה

לא יכולתי להציע למורה מערד-שיעור מקושט. המורה לא היתה יכולה לדבר על "דוח פנסטטי" מסיתורי, כי אני שולח העתק הדוח לבית-הספר, לעיון למורים. חיים מנרדסון, תל-אביב

- 1. האשם הוא בעדשת-המצלמה.
2. המורות שצוטטו בכתבה טוענות בתוקף כי דבריהן נכונים, וכי המיקרה אירע עוד לפני שמר מנדלסון נסע לחו"ל.
3. טעות, חזור, הכוונה לא היתה ל"שנה שעברה", אלא לפני-כן. המורה ש"סיפורה הובא בכתבה מוסיפה לטעון כי המיקרה אכן אירע.

העובדים אינם פלמטלינה

לאחרונה החליטה הנהלת הסנה הנכבדה להקשיח את עמדתה בכל לזכויותיהם, קידומם ושיפור תנאי עבודתם של עובדי הסנה, ופועלת בשרירות-לב ביחס לעובדים.

הנהלת הסנה מנפסת במצב הכלכלי הקשה שבו נתונה המדינה, ועל "סוס" זה

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי. המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136. מען מברקי: "עולם-ספר". מורסם ב"רפס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב כך אביגדור. הפצה: "גד" בע"מ. גרופות: "צינל-קורסיה כפסי בע"מ". העורך הראשי: אורי אבנרי. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קיא ירי

קוראים רבים ישתוממו בוודאי, השבוע, בקר"אם בעמוד 35 את מאמרו של בנימין עמידור, המתפרסם במדור "דעה חופשית". כי מאמר זה סותר לחלוטין את גישת העולם הזה כלפי דו"חות אגרנט, גישה שנתקבלה כמעט עליידי כל כלי-התיקורת. אנו שמחים להעמיד דעה מול דעה, כדי להעמיק את הוויכוח. אך איננו רואים את עצמנו פטורים מלחזור על עיקרי גישתנו בנושא זה. כנגד הביקורת-על-הביקורת של עמידור.

עמידור מבדיל, בצדק גמור, בין אחריות הצבאית של קציני צה"ל, כישלונן של פעולות צבאיות, ובין אחריות המדינה של הפוליטיקאים, הקצינים כסופים למרות הממשלה, וזו יכולה לפטרם. הממשלה עצמה כפוסה לציבור, היכול לפטרם ביום-הבחירות. כל זה מובן מאליו, אבל, לדעתי, מחטיא עמידור במיקרה זה את מוקד הוויכוח. ועדת-אגרנט לא היתה גוף של מומחים צבאיים, שחקר את כושרם המיקצועי של הקצינים, ושהסיק את המסקנות בהתאם לכך. היתה זו ועדה מישפטי-ממלכתית, שפעלה במיסגרת כתב-המינוי שלה.

כתב-המינוי זה הטיל על הוועדה לחקור, בין השאר, "...את ההיערכות וההחלטות של הגורמים הצבאיים והאזרחיים המוסמכים לכך, בקשר למידע (על מהלכי האויב וכוונותיו לפתוח במלחמה)". וכן "היערכות צה"ל למלחמה בדרך-כלל...". כתב-המינוי זה נוסח כתשובה על דרישה ציבורית כללית, והוא חורג בהרבה מן התחום הצר של החלטות צבאיות מיצועיות.

משום-מה מתעלם עמידור לגמרי מחובה ציבורית ופורמלית זו, שהוטלה על הוועדה. האלופים גונן ועירא, ואף הרמטכ"ל, אינם כלולים ב"גורמים האזרחיים", שהיו צריכים לשפוט בדבר כוונות האויב לפתוח במלחמה. חובה זו היתה מוטלת בכירור על הממשלה - ובראש-הראשונה על ראש-הממשלה, שרה-ביטחון ושר-החוק. האלוף זעירא, כראש אמ"ן, יכול היה לבגש קונצפציה נכונה או כוונת לגבי מערכת השיקולים הצבאיים של המטכ"ל המצרי. אבל הוא לא היה מסוגל, בשום פנים, לשקול את מערכת הכוחות הפוליטיים בעולם הערבי, את הלחצים המדיניים שהשקול על סאדאת ואסד, לא רק באופן פורמלי, אלא גם באופן מעשי, היה רק פורום ממשלתי-פוליטי מסוגל להעריך גורמים אלה - ולבגש את המדיניות הלאומית בהתאם לכך. הכישלון המנומנטלי של ממשלת גולדה-דין בהבנת המתרחש בעולם הערבי, הוא שהביא אותם לזילזול במידע המודיעיני הטכני על היערכות האויב למלחמה - מידע אשר אמ"ן סיפק אותו בדייקנות.

משום כך התקומם הציבור, בצדק, נגד קביעה שממנה השתמע כאילו האלוף זעירא ואנשיו הם האחראים הביצועיים, או אף העיקריים, למחדל זה.

הוא הדין לגבי הסעיף בדבר "היערכות צה"ל למלחמה בדרך-כלל". כאן מדובר בהכרעות בסיסיות, בתחום הדוקטרינה הצבאית, האיטראטגית והטאקטית. דוקטרינה זו לא נולדה ערב מלחמת יום-הכיפורים, אלא במשך תקופה ממושכת. לשר-הביטחון היה חלק חשוב בניבוחה, לא רק מבחינה פורמלית (אחרת, לשם מה דרוש בכלל שרי-ביטחון?) אלא גם מבחינה מעשית, מכיוון שבזכות מעמדו המיוחד היה, למעשה, מעין רמטכ"ל-על או רב-רמטכ"ל.

גם זה היה ברור לציבור, ולכן הוא התקומם באופן ספונטאני, ולגיטימי בהחלט, נגד דו"ח שממנו משתמע כי רק קומץ הקצינים, שנמצאו במיקרה בעמדות-המפתח ביום-הכיפורים, נושאים באחריות.

כפי שציין אותו קצין אלמוני שחתם בשם "X" על המאמר שצוטט בשבוע שעבר בהעולם הזה (האלוף ישראלי טל הכחיש בניתיים את הדעה הכללית שנופצה בעיתונות ובציבור, שהוא כתב מאמר זה), השתמטה הוועדה מלהקיר גם את השאלות הצבאיות העיקריות הנובעות מכתב-המינוי שלה. האם קו בר-לב היה אסון, ומי החליט על הקמתו? מי היה אחראי להענקת מיטב האמצעים לחיל-האוויר, כשכבר צריך היה להיה ברור כי חיל-האוויר איבד את השליטה הביצועית על שדה-הקרב? מדוע קופחי זרועות אחרות, שהנסיבות החדשות העניקו להן חשיבות-יתר - כפי שעמידור כה מיטיב לציין בסידרת-הפרשנות שלו? האם בכל זה אשם האלוף גונן?

עמידור צורך באומרו שאחריותו של קצין מסויים לכישלון מסויים אינה פחתת ביגלה העובדה שגם אחרים חטאו כמהו - יאולי אף יותר. זה נכון, כאשר פרט מסויים עומד לדין בבית-מישפט. עברייני פלילי אינו יכול לטעון להגנתו שגם אחרים פשעו. אך זהו המצב בוועדת-החקירה ממלכתית, המטפלת בסוגייה בעלת אופי מדיים היסטוריים וכלל-לאומיים. כאשר ועדה כזאת מטילה את כל חומרת האחריות על שניים-שלושה קצינים, תוך העלמת אחריותם של כל האחרים, הרי היא עושה עוול. הציבור התקומם, בצדק, נגד עוול זה. הוא רצה לקבל תמונה מאוזנת, חלוקה צודקת של האשמה והאחריות בין כל הנוגעים בדבר: אזרחים וחיליים, אזרחים ואלופים. דרישה זו היתה צודקת בהחלט. מותר היה לוועדה לפסוק הלכה לגבי האלופים אלעזר וגונן, למשל, אילו קבעה גם את מידת-האחריות של אלוף-הפיקוד הקודם, הרמטכ"ל הקודם, שרה-ביטחון, ראש-הממשלה ואחרים. הקביעה שמכל צמרת ישראל אדם אחד ויחיד, האלוף גונן, הוא האחראי לכל אסונות האומה הפכה את דו"ח אגרנט למיסמך בלתי-רציני, שנפסל על דעת הכל ברגע שהופיע.

למען עתיד צה"ל, דרוש עמידור שתקבע בבי"ר אחריותו העצמאית של כל קצין, אנו בהחלט מסכים לכך. אולם למען עתיד המדינה כולה, וצה"ל בתוכה, דרוש שבאותה מידה תיקבע גם אחריותו של כל נושא תפקיד מדיני בכיר.

לא רק קצין כושל יכול לקבור מחר את המדינה ברבע שעה. שרי-ביטחון כושל יכול לעשות זאת מחר, אפילו ביתר הצלחה.

אורי אבנרי

שלושה מיכתבים בשמיים

אנו מקווים שנהגית מטיסתך זו, ור הננו בטוחים שבכל טיסותיך עימנו בי עתיד תהיה הנאתך שלמה. י. שרם, טגן מנהל כללי - מסחר אל-על, לוד

על כך השיב הקורא גולן למר י. שרם:

הריני לאשר בתודה תשובתכם ל-תלונה שהוגשה על אי-אספקת העולם הזה לנוסעים. לתשובתכם הנ"ל ברצוני להעיר, ש"הצעדים שעליכם לנקוט הם פשוטים בהחלט: - עליכם לרכוש מיספר עות' קיים של השבועון העולם הזה עבור קהל הנוסעים.

רצוי אולי להוסיף שאני לא הייתי הנוסע היחיד שרצה לדעת מה באמת קרה וקורה בארץ והעדיף איפוא את השבועון הנ"ל על כל שאר העיתונים.

מ. גולן, חיפה

בטיסתי מזנבה עם חברת אל-על, ביום 26.10.74, ביקשתי מהדיילת כדרכי בקודש, את השבועון העולם הזה. תשובתה אדהמה אותי. היא הודיעה לי מפורשות, שמדיניותה של חברת אל-על היא לא לרכוש ולא לספק את העולם הזה לנוסעים. מאחר שהדיילת לא ידעה (או לא רצתה) להסביר מה גרם לצנזורה מורה זו, הגשתי תלונה להנהלת אל-על. את תשובת החברה אני מצרף בזה.

תשובתה של הנהלת "אל-על", מיום 4.12.74, מס' מכו/6285, מח' יחסי לקוחות:

מר גולן הנכבד, קראנו בעיון את מכתבך מטיסתך 26 באוקטובר 1974. הערותיך הובאו לתשומת-ליבנו של מנהל מחלקת שירות-בטיסה, כדי ש"יברר מהם הצעדים שאפשר לנקוט.